

OM - oikeusministeriö

VN/15365/2021

Ulosottovelka, sosiaaliturva ja työn tarjonta (ulosottokaaren muutostarpeet)

Pienituloisimpien ulosottovelallisten tilanteen selvittäminen on tarpeen

- Finantssiala ry (FA) kannattaa pienituloisimpien ulosottovelallisten aseman parantamiseen tähtäävien toimien selvittämistä edelleen
- FA tukee alustavasti raportin ehdotuksia ulosottojärjestelmän yksinkertaistamisesta. Yksityiskohtia tulisi kuitenkin punnita mahdollisessa säädösvalmistelussa erikseen
- Velkajärjestelyn suhteen FA kannattaa menettelyyn hakeutumisen tehostamista ennen kuin itse menettelyä muutetaan olennaisesti. Velkajärjestelylakiin on lisäksi parhaillaan suunnitteilla velallisen asemaa parantavia muutoksia, joiden vaikutuksia olisi seurattava ennen uuden sääntelyn valmistelusta

1 Tasapaino työn teon kannustimien ja maksumoraalin välillä olisi säilytettävä

FA kannattaa ulosottojärjestelmän yksinkertaistamisen selvittämistä edelleen. Työn teon houkuttelevuuden lisääminen ulosotosta huolimatta on hyvä tavoite. Nykyinen suojaosuusjärjestelmä on kohtuullisen monimutkainen, ja sen yksinkertaistamista kannattaa raportissa mainitulla tavalla pohtia.

Samalla on muistettava, että tehokas velkojansuoja on toimivan talouden peruskiviä. Maksumoraali heikentyisi, jos velat lakkaisivat huomattavasti nykyistä kattavammin ilman, että velallinen käyttäisi ansaitsemiskykyään velkojen hyväksi.

Mahdollisessa säädösvalmistelussa tulisi kansainvälisessä vertailussa huomioida maksukyvyttömyysmenettelyjen asema vertailumaiden oikeusjärjestyksessä ja yhteiskunnassa laajemmin. Velkojen nopeampaan anteeksiantamiseen tähtäävät menettelyt ovat voineet syntyä sellaisten yhteiskuntien tarpeisiin, joissa vähimmäistoimeentulo on turvattu Suomesta huomattavasti poikkeavin ratkaisuin.

2 Velkajärjestelyn muutoksissa olisi hyvä olla pidättyväinen

Lakiin yksityishenkilön velkajärjestelystä on valmisteilla joukko velallisen asemaa parantavia muutoksia, joista osa pohjautuu maksukyvyttömyysdirektiivin vaatimuksiin. Ennen näiden uudistusten voimaantuloa ja niiden vaikutusten seurantaa ei velkajärjestelyyn pääsyn edellytyksiä tai menettelyn kulkua tulisi muuttaa.

FA katsoo velkajärjestelyn olevan nyky muodossaan velalliselle enimmäkseen hyvin kohtuullinen menettely. Esimerkiksi kokonaan maksuvelvollisuutta sisältämättömien maksuohjelmien osalta velkajärjestely on tosiasialliselta merkitykseltään lähellä julkisessa keskustelussa ajoittain esitettyjä, velkojen nopeampaa lakkaamista edellyttäviä kannanottoja. Velkajärjestelyyn pääsyn edellytykset eivät ole liian ankaria, mutta velallisten tietoisuutta velkajärjestelyn mahdollisuudesta on syytä lisätä esimerkiksi velkaneuvonnan voimavarat takaamalla.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs